

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická
Katedra psychologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Bc. Kamila Hejliková**

Název práce: **Děti alkoholiků a jejich sklon k prokrastinaci**

Předmět hodnocení	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyh.
Splnění cíle a rozsahu zadání		x		
Úroveň zpracování teoretické části	x			
Úroveň zpracování praktické části			x	
Projektová a metodologická koncepčnost		x		
Vhodnost použitých metod			x	
Způsob zpracování dat			x	
Správnost, důkladnost vyhodnocení výsledků			x	
Odborná jazyková úroveň	x			
Formální uspořádání a úprava (text, grafy, tabulky)	x			
Práce s odbornou literaturou (citace a odkazy)	x			
Celková odborná úroveň DP		x		
Celkový přínos DP		x		

Doplnění hodnocení, připomínky, dotazy:

Autorka pro svou kvalifikační práci zvolila tradiční strukturu založenou na členění na teoretickou a empirickou část.

V teoretické části práce autorka podrobně rozebírá dvě klíčová témata práce, z nichž dále vychází v empirické části. Prvním tematickým celkem je prokrastinace (její vymezení, historický vývoj a pojetí tohoto vývoje různými autory, přístupy k prokrastinaci, rozlišení jednotlivých forem, determinaci a v neposlední řadě diagnostiku samotného jevu). Druhý samostatný tematický celek rozebírá problematiku alkoholismu. Nejprve autorka definuje samostatný jev, jeho stádia, formy a následně rozebírá koncept rodiny funkční a rodiny alkoholika. Poslední podkapitola tohoto samostatného celku je věnována dětem alkoholiků a prokrastinaci.

Teoretická část obsahující 56 stran je zpracována přehledně, v logických souvislostech a bez pravopisných chyb. Oceňuji, že autorka vycházela zejména ze zahraničních publikací, které tvoří převážnou část (43 titulů) citované literatury z celkového počtu 65.

V empirické části si autorka kladla za hlavní cíl „*prozkoumat příčinnou souvislost alkoholismu rodičů a prokrastinaci u jejich potomků a porovnat ovlivnění mezi běžnou populací, dospělými potomky alkoholického otce, alkoholické matky a skupiny dospělých dětí s oběma rodiči alkoholiky*“ (s. 58).

Ve 4. kapitole bych ocenila podrobnější popis toho, jak byl výzkum realizován. Není například patrné, jakým způsobem autorka získala českou verzi použitých dotazníků. Využila dostupnou literaturu, nebo provedla sama překlad? Pokud ano, jakým způsobem tyto překladatelské práce realizovala a co podle ní zaručuje validitu a reliabilitu české verze? V přílohách A a B jsou uvedeny pouze originální anglické verze dotazníků. Pokud účastníci výzkumu vyplňovali dotazník v angličtině, mělo by to být uvedeno, protože to může mít na výsledky šetření zásadní vliv.

V 5. kapitole oceňuji, že se autorka pokusila o pečlivé statistické vyhodnocení výsledků výzkumu. Je vidět, že si dala práci s prostudováním literatury týkající se kvantitativní metodologie a statistiky. Bohužel se při statistickém zpracování dopustila většího množství nepřesností svědčících o tom, že statistiku neovládá na úrovni umožňující kvalitně provést komplexní zpracování takto pojatého souboru dat.

Předně chí-kvadrát test není v daném případě vhodnou testovou metodou. Tento test slouží ke srovnání shody modelu s daty, nikoliv k porovnání shody dvou empirických distribučních funkcí. Pokud chtěla autorka srovnat empiricky získané distribuční funkce, měla použít například dvouvýběrový Kolmogorův-Smirnovův test nebo Mann-Whitneyův test. Vzhledem k formulaci hypotéz však ani tak nešlo o zjištění shody/rozdílu v distribučních funkcích jako spíše o porovnání podílu prokrastinujících ve sledovaných skupinách (potomci alkoholiků x potomci nealkoholiků, studenti x nestudenti). Na to by úplně stačilo provést test populačních pravděpodobností (pokud by autorka zvolila určitou bodovou hranici pro označení „prokrastinující“) nebo případně dvouvýběrový t -test středních hodnot (v případě, že data alespoň přibližně pocházejí z normálního rozdělení, což by v daném případě mohlo být splněno). Nepřekvapilo autorku, že v případě srovnání dětí alkoholiků a nealkoholiků byl zaznamenán pomoci jí užitého testu významný rozdíl, ačkoliv průměry byly v obou skupinách téměř shodné (45,99 a 46,74, viz str. 65), zatímco u srovnání studentů a nestudentů rozdíl neznamenala, ačkoliv průměry u obou skupin se lišily podstatně více (48,67 a 44,46, viz str. 67)? Pokud je výsledek statistického testování v rozporu se zdravým rozumem, zpravidla to znamená, že používáme nevhodnou metodu...

V kapitole 5.3 by k posouzení závislosti míry prokrastinace na délce soužití úplně stačilo spočítat Pearsonův korelační koeficient pro oba znaky. Samozřejmě je možné provést rovněž regresi, ale v tom případě vůbec není důvod vytvářet nějaké intervaly. Graf 5 není z pohledu statistiky vypovídající a určitě jasně neukazuje „pozitivně korelující, pozvolna stoupající tendenci,“ jak autorka uvádí (s. 68).

Korelační analýza prezentovaná v podkapitole 5.6 je provedena zcela nevhodným způsobem! Pro tento účel je zcela zbytečné vytvářet nějaké intervaly, stačí vzít u každého respondenta jako jeden znak počet let vzdělávání a jako druhý počet bodů v testu. Následně stačí spočítat korelační koeficient mezi oběma znaky, např. pomocí funkce Correl v Excelu. N je přitom počet respondentů, nikoliv počet intervalů! Kritické hodnoty uvedené v práci jsou díky tomu zcela nesmyslné.

Samotné vyhodnocení jednotlivých položek dotazníku v kapitolách 5.4 a 5.5 je, dle mého názoru, nadbytečně syceno jak grafem, tak i následně tabulkou.

Kapitola 6 nese poněkud zvláštní název „K hypotézám“. Nebyl by spíše vhodnější název „Diskuze“? V této kapitole autorka opět dokazuje, že statistika není její nejsilnější stránkou, když například uvádí, že „u první skupiny jsme pozorovali negativní šikmost (-0,2), indikující vyšší míru prokrastinace než u kontrolní skupiny, kde byla naměřena mírně vyšší šikmost.“ Vzhledem ke značným nepřesnostem při statistickém zpracování prezentovaném v 5. kapitole se bohužel dá s úspěchem pochybovat o relevanci některých prezentovaných závěrů. I tak však šetření přineslo zajímavé výsledky, které by si zasloužily náležitou pozornost.

Můj celkový dojem z práce je takový, že si autorka zvolila zajímavé téma, odvedla výbornou práci v teoretické rovině a připravila i zajímavý výzkum s odpovídajícím designem, pro který dokázala získat velmi vysoký počet respondentů. Jedinou (avšak poměrně významnou) slabinu spatřuji ve statistickém zpracování výsledků výzkumu, kde se autorka dopustila řady chyb. Jinak práci hodnotím veskrze pozitivně, autorka nastínila zajímavý desing výzkumu, který prokázal její tvůrčí schopnosti v této oblasti.

Dotazy, které by se mohly stát předmětem obhajoby

1. Ačkoliv je v zásadách pro vypracování kvalifikační práce vedle formulace závěru i doporučení do praxe, v samotné práci jej postrádám. Mohla by autorka při obhajobě tento bod doplnit?
2. Co Vás přimělo k vytvoření blogu, kde jste následně i sbírala data pro tuto kvalifikační práci?

Diplomová práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

velmi dobře

Datum: 11. 8. 2014

Mgr. Dana Brabcová, Ph.D., oponent DP

Dana Brabcová